

CANDO COMEZAR

PROGRAMA DE ESTIMULACIÓN DO CONTROL DE ESFÍNTERES

Diversos estudos indican que a idade á que o neno ou nena logra o control de esfínteres varía co grado de participación dos pais na facilitación de ditas adquisicións.

Ter alcanzado un desenvolvemento fisiolóxico axeitado e unha maduración suficiente do sistema nervioso central, son requisitos necesarios aínda que non suficientes para o axeitado progreso do control. Tamén é importante observar unha serie de conductas previas antes de iniciar o programa como son:

- ◆ Que o neno e nena sexan capaces de permanecer sentados nunha cadeira alomenos durante 10 minutos por indicación do adulto.
- ◆ Que sexa quen de seguir instrucións simples.
- ◆ E que sexa quen de permanecer seco durante períodos dunha hora e media.

SECUENCIAS EVOLUTIVAS

As idades medias en que un neno ou nena adquire un progresivo control e autonomía respecto ó control de esfínteres son as seguintes:

- ◆ **24 MESES:** distingue verbalmente entre deposición e orinar. Pode ocorrer, ás veces, accidentes intestinais. Ás noites é quen de permanecer seco se o levamos ao aseo.
- ◆ **36 MESES:** Sabe eliminar en momentos determinados segundo hábitos diarios, tamén toma a iniciativa e o comunica ao adulto. Ten tendencia a reter durante demasiado tempo e precisa axuda para limparse e coa roupa.
- ◆ **48 MESES:** Vai só ó baño e arrégglase a roupa sen dificultade.
- ◆ A familia debe aceptar que é o adulto quen está interesado en acadar o control e que debe motivar ao neno/a para lograr a súa colaboración, debe valorar os progresos e aceptar os accidentes.
- ◆ Utilizaremos o orinal ou un asento reductor con apoios para os pes para que o neno se sinta máis seguro.
- ◆ O lugar de eliminación será sempre o cuarto de baño.
- ◆ Se houberse un accidente durante o programa reaccionaremos limpándoo sen unha especial atención, nin positiva nin negativa.
- ◆ O reforzamento positivo e social é o método máis recomendable para obter a colaboración dos nenos.
- ◆ A aprendizaxe favorécese cando o neno observa aos demais na escola e que é reforzado por seguir unhas determinadas actuacións.

PROGRAMA DE INTERVENCIÓN

Cando o neno/a ten unha pauta regular para a eliminación intestinal pode comezarse controlando unicamente as deposicións para pasar posteriormente ó control da micción. Cando o neno ou nena cumpre os requisitos previos pero non se rexistra unha pauta regular de eliminación intestinal o control céntrase na micción.

Primeiramente durante unha semana levaremos a cabo un "Rexistro Inicial" anotando nun cadro o horario en que o neno/a fai pis ou caca. Este rexistro constituirá a pauta sobre a que actuaremos posteriormente.

Control da defecación:

- 1.- Minutos antes das horas nas que as deposicións son probables, según o rexistro inicial, pedir ao neno que acompañe ao adulto ao baño solicitando a súa colaboración ao espirse e sentarse no orinal.
- 2.- Recordarlle que se espera a súa deposición, reforzalo se se produce e se non, levantalo aos 10 minutos.
- 3.- Esperaremos 5 minutos e volveremos pedirlle que se sente de novo, repetindo as indicacións anteriores. Se non elimina nesta ocasión levantámolo e non volvemos a pedirlle que se sente ata o día seguinte. Non haberá actuacións negativas se se mancha fora das horas.
- 4.- Sempre que se levante ao neno tras unha deposición, axudalo fisicamente e verbalmente a limparse, vestirse, tirar da cadea, lavarse as mans.

Control da micción:

- 1.- No tempo que os rexistros iniciais estableceron como período máis habitual de retención, pedir ao neno ou nena que acompañe ao adulto ao cuarto de baño. Reforzalo se hai inicio de eliminación.
- 2.- Se non o fai tras permanecer 5 minutos pedirlle ou axudalo a vestirse sen maior atención.
- 3.- É convinte estar atentos a calquera indicio que nos sinala que ten desexos de eliminar (para de xogar, abre as pernas..).
- 4.- Ver no rexistro inicial a próxima hora de eliminación e repetir o proceso.

INCREMENTANDO A AUTONOMÍA

Superada a fase anterior procederemos do seguinte xeito:

- 1.- Cada vez que se cumpla o intervalo de tempo probable, en lugar de pedirlle que nos acompañe ao baño preguntaremos se ten ganas de facer pis ou caca.
- 2.- Se contesta afirmativamente acompañaselle ao baño reforzando á súa colaboración.
- 3.- Se contesta negativamente volveremos a preguntarlle pasados uns minutos.
- 4.- Se actuamos en base á resposta anterior e se producen un número considerable de accidentes volveremos a iniciar o programa.

